

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2023/035 van:

mevrouw XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in de afdeling Volte 1D, onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 8 mei 2023 een klaagschrift, eveneens gedateerd op 8 mei 2023, van mevrouw XXXX, hierna te noemen klaagster.

Klaagster heeft zich laten bijstaan door mevrouw XXXX, patiëntenvertrouwenspersoon.

De klachtencommissie ontving op 12 mei 2023 een verweerschrift, eveneens gedateerd op 12 mei 2023, van mevrouw XXXX, GZ-psycholoog en regiebehandelaar afdeling Volte 1C/D, hierna te noemen verweerster.

Verweerster heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX, juriste verbonden aan De Woenselse Poort.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 16 mei 2023. Mevrouw XXXX, GZ-psycholoog, en mevrouw XXXX, basispsycholoog, waren als verweersters aanwezig in verband met de afwezigheid van mevrouw XXXX. De juriste verbonden aan De Woenselse Poort was bij het eerste gedeelte van de mondelinge behandeling aanwezig.

Klaagster was tijdens de mondelinge behandeling van de klacht ingesloten in een separeerruimte. Door verweersters werd ingeschat dat het niet veilig zou zijn om klaagster aan de mondelinge behandeling van haar klacht te laten deelnemen. Daarop heeft de klachtencommissie besloten om klaagster door een lid van de klachtencommissie, samen met de secretaris, te horen via het luik in de deur van de separeerruimte. De patiëntenvertrouwenspersoon heeft daaropvolgend, na toestemming van klaagster, tijdens de mondelinge behandeling enkele punten ter toelichting van de klacht naar voren gebracht namens klaagster.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op:

- de beslissing van 26 april 2023 om aan klaagster verplichte behandeling te verlenen in de vorm van insluiten in een separeerruimte, specifiek richt de klacht zich op de wijze waarop dit is gebeurd en het voortduren daarvan; en
- het niet tijdig op de hoogte brengen en vervolgens op de hoogte houden van de curator van klaagster over bovengenoemde beslissing.

3. De feiten

Aan klaagster is TBS met dwangverpleging opgelegd op grond van artikel 37a jo. 37b WvSr. Deze maatregel is ingegaan op 4 juli 2022 en geldt tot en met 16 augustus 2024. Klaagster verblijft in de afdeling Volte 1D, onderdeel van De Woenselse Poort.

Op 26 april 2023 heeft de zorgverantwoordelijke besloten om aan klaagster verplichte behandeling te verlenen in de vorm van insluiten in een separeerruimte.

De zorgverantwoordelijke van klaagster heeft op 26 april 2023 een brief gezonden aan klaagster waarin zij laat weten dat zij op 26 april 2023 heeft besloten om klaagster verplichte behandeling te verlenen, wat de motivering is van deze beslissing en hoe de beslissing is voorbereid.

De geneesheer-directeur heeft per brief van 26 april 2023 aan klagster laten weten dat de zorgverantwoordelijke heeft besloten om haar verplichte behandeling te verlenen op basis van de voor klagster geldende TBS-maatregel met dwangverpleging. In de brief wordt klagster gewezen op haar recht om een klacht in te dienen bij de klachtencommissie en op de mogelijkheid om zich voor advies en bijstand te laten bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon. Familieleden, en de voor de continuïteit van zorg essentiële naasten, kunnen voor advies en bijstand contact opnemen met de onafhankelijke familievertrouwenspersoon.

4. Standpunt van klagster

In het klaagschrift geeft klagster aan dat ze begrijpt dat ze gesepareerd is na de brandstichting, maar dat de manier waarop gehandeld is en nog steeds gehandeld wordt, niet menselijk is.

Klagster mag sinds de separatie op 26 april 2023 niet douchen en haar tanden niet poetsen. Klagster heeft pas op 4 mei 2023 voor het eerst een washandje en tandpasta zonder tandenborstel door het luik aangeboden gekregen om zichzelf een beetje te kunnen verzorgen. Daarna heeft zij tot op heden niets meer aangeboden gekregen. Daarnaast heeft klagster wonden op haar polsen en billen die niet verzorgd/behandeld worden. Klagster voelt zich verwaarloosd. Zij vindt deze situatie onmenselijk en niet hygiënisch, wat de separatie nog ingrijpender maakt. De patiëntenvertrouwenspersoon heeft tijdens de mondelinge behandeling van de klacht naar voren gebracht dat volgens het toetsingskader 'Terugdringen separeren en afzonderen 2016' het uitgangspunt is dat de separeerruimte eigen sanitaire voorzieningen heeft. Dit is in het geval van klagster niet het geval.

Klagster heeft sinds de separatie drie keer per dag een contactmoment via het luik. De deur blijft gesloten. Verder wordt er alleen eten en medicatie bij haar afgegeven via het luik. Op 11 mei 2023 is het separeerbeleid aangepast naar één contactmoment per dag waarbij de deur opengaat.

De patiëntenvertrouwenspersoon vult tijdens de mondelinge behandeling aan dat één van de uitgangspunten van het voornoemde toetsingskader is dat een patiënt, die intensieve zorg nodig heeft, niet alleen gelaten wordt. Tijdens het verblijf in de separeerruimte moet volgens het toetsingskader minimaal twee keer per dag beoordeeld worden of de insluiting beëindigd kan worden en (intensieve) begeleiding op de afdeling mogelijk is. Er moet minimaal elk half uur face to face contact zijn tussen de patiënt en hulpverleners via het raam of via een gesloten videoverbinding en minimaal elk uur face to face contact tussen de patiënt en hulpverleners in dezelfde ruimte (fysieke nabijheid), tenzij de patiënt andere wensen ten aanzien van contact heeft. Indien de behandelaar inschat dat een bepaalde wens in strijd is met goed hulpverlenerschap, dient hij/zij dit vast te leggen in het dossier. De patiëntenvertrouwenspersoon twijfelt of hieraan is voldaan.

Daarnaast is de curator van klagster niet (tijdig), althans onvoldoende, op de hoogte gebracht en gehouden. Er is op 4 mei 2023 contact geweest met de curator over de separatie van 26 april 2023. Het overleg met de curator heeft dus pas plaatsgevonden enige dagen nadat de beslissing genomen was. Onduidelijk is of de curator tijdig een afschrift van de beslissing heeft gekregen en/of zij tijdig schriftelijk in kennis is gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing. Klagster geeft aan dat zijzelf het afschrift van de beslissing niet ontvangen heeft. Daarnaast geeft klagster aan dat tijdens een contactmoment met haar curator de begeleiding van de afdeling op hoorafstand aanwezig was, terwijl dat niet mag.

Klagster verblijft al sinds januari, inmiddels ongeveer 18 weken lang, afwisselend in de High-care en de separeer. Klagster en de patiëntenvertrouwenspersoon vragen zich af of wel voldaan wordt aan de door het voornoemde toetsingskader voorgeschreven consultatiemomenten, aangezien de beperking al zo lang duurt.

Klagster kan er niet meer tegen om de hele dag in dezelfde kleine ruimte te zijn. Door de langdurige insluiting voelt klagster zich steeds slechter en ziet zij geen uitweg meer. Hierdoor kan ze ook niet meer helder nadenken. Klagster geeft aan dat ze wel eens dingen kan roepen die als bedreigend kunnen worden opgevat, maar dit komt doordat ze boos is omdat ze in deze situatie zit.

De inzet van een dergelijk ingrijpende vorm van verplichte behandeling staat volgens klaagster niet in verhouding tot het nadeel dat door haarzelf zou worden veroorzaakt. Klaagster en de patiëntenvertrouwenspersoon vragen zich af in hoeverre de separatie nog als doelmatig kan worden gezien, aangezien klaagster zich alleen maar slechter, bozer en wanhopiger voelt. Het voelt voor klaagster dat ze als een beest behandeld wordt. Het zou voor klaagster helpen als zij zichzelf in ieder geval mag verzorgen op een menselijke manier en op momenten naar buiten kan, zodat zij frisse lucht krijgt.

5. Standpunt van verweerster

Op 26 april 2023 heeft klaagster tijdens haar verblijf in de High-care een poef in brand gestoken, waardoor zich mede door rookontwikkeling een levensgevaarlijke situatie voordeed. Klaagster is direct door personeel naar de separeerruimte begeleid, waartegen zij zich niet verzette. In de separeerruimte liepen vervolgens tijdens het gesprek de spanningen snel op, waardoor het personeel ervoor heeft gekozen om de kamer te verlaten in verband met de veiligheid.

Er werd gezien dat klaagster iets in haar vagina/rectum stopte. Echter, klaagster weigerde spullen af te geven die zij mogelijk had meegenomen. Aangezien klaagster dit in het verleden ook gedaan heeft en daarmee zichzelf en personeel beschadigde en omdat klaagster bekend is met forse fysieke agressie jegens personeel, is de politie ingeroepen ter assistentie bij het omkleden naar scheurkleding en bij het fouilleren. Verweerster geeft aan dat klaagster tijdens dit proces meermaals het personeel heeft bedreigd en uitgescholden. Ze gaf aan in bezit te zijn van een wapen (een zogenaamde Lady Killer), maar ontkende iets in haar lichaam verstopt te hebben. Uiteindelijk heeft klaagster, na mededeling dat anders overgegaan zou worden tot visitatie door de dienstdoende arts, een pakje shag en een aansteker ingeleverd die zij vaginaal had verstopt.

Op 26 april 2023 heeft klaagster een mededeling ex art. 9:6 lid 1, 2 en 7 Wvggz uitgereikt gekregen waarin o.a. de aanleiding van de inzet van verplichte behandeling en de zorgvuldigheidscriteria worden toegelicht. De zorgverantwoordelijke heeft de verplichte behandeling niet vooraf met klaagster kunnen bespreken, gelet op de dusdanig dreigende en acute situatie bij de brandstichting. Klaagster is wel kort daarna bezocht en beoordeeld door de dienstdoende arts, waarna is besloten om verplichte behandeling aan te zeggen. De mededeling ex art. 9:6 lid 1, 2 en 7 Wvggz is met klaagster besproken, zodat er geen misverstand over de betreffende beperking is. Op 4 mei 2023 heeft contact plaatsgevonden tussen de instelling en de curator van klaagster.

Klaagster is tijdens de separatie dagelijks bezocht voor contactmomenten. Deze vonden vanaf 28 april 2023 afwisselend plaats via het luik en via de deur. Verweerster geeft aan dat klaagster zich tijdens deze contactmomenten veelvuldig dreigend naar het personeel heeft uitgelaten. Ook heeft klaagster aangegeven "mooi weer" te gaan spelen om vervolgens de mogelijkheid te krijgen om personeel aan te vallen en heeft zij meermaals aangegeven dat ze alles zal doen om weg te komen, nu "brandstichting niet genoeg was". Daarnaast uit klaagster zich suïcidaal en heeft ze uit haar, inmiddels gekregen, eigen kleding iets scherps gehaald, geslepen aan de muur en zichzelf daarmee gesneden.

Op 2 mei 2023 is na intern overleg vanuit veiligheidsoverwegingen besloten enkel contact via het luik aan te gaan. Dit besluit is eveneens besproken met de geneesheer-directeur. Dit beleid is tijdens een multidisciplinair overleg op 4 mei 2023 voortgezet. Op 8 mei 2023 heeft klaagster in gesprek met de waarnemend regiebehandelaar uitgesproken het personeel "intens te haten", maar beter te weten dan nog bedreigingen te uiten en deze nu voor zichzelf te houden. Daarna is besloten om het voorgenoemde beleid te continueren tot het volgende multidisciplinaire overleg op 10 mei. In dit overleg werd besloten dat de regiebehandelaar structureel tweemaal per week het beleid evalueert en beziet of geleidelijke afschaling binnen het strikte separeerregime mogelijk is. op 11 mei is het separeerbeleid aangepast naar één contactmoment per dag waarbij de deur opengaat.

Gedurende de separatie sinds 26 april 2023 heeft klaagster eenmaal kunnen douchen op 30 april 2023. Vanwege het gevoerde beleid, op grond van het ingeschatte risico voor personeel, heeft

douchen sindsdien niet meer kunnen plaatsvinden. Aan klaagster is wel o.a. water, een washandje en tandpasta via het luik aangeboden om zich te verzorgen.

In april heeft meermaals contact plaatsgevonden met het forensische consultatie team (FCT), hetgeen echter niet tot een daadwerkelijke consultatie heeft geleid, omdat de afspraak meerdere malen verzet was voor personele bezetting en onrust op de afdeling. Op 2 mei 2023 heeft een onafhankelijke beoordeling van de meest recente separatie plaatsgevonden door een onafhankelijke zorgverantwoordelijke, naast de multidisciplinaire besprekingen op respectievelijk 4 en 10 mei 2023. Tevens is er een externe consultatie aangevraagd op 10 mei 2023 die op korte termijn zal plaatsvinden. Tijdens de mondelinge behandeling geven verweersters aan dat op 17 mei 2023 een onafhankelijke beoordeling plaatsvindt door een psychiater die werkzaam is bij Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht. Daarnaast is ingezet op overplaatsing naar een andere forensische kliniek. Hiertoe staat op 22 mei 2023 een intake gepland. Echter, het blijft vooralsnog onduidelijk of klaagster op korte termijn uitgeplaatst kan worden.

Klaagster heeft aangegeven dat haar wonden niet behandeld/verzorgd worden. Hierover hebben verweersters tijdens de mondelinge behandeling aangegeven dat het gaat om wonden op de onderarmen van klaagster die via het luik in de gaten worden gehouden. Onlangs is er tevens één keer in het weekend een verpleegkundig specialist bij klaagster langs geweest voor wondverzorging.

Verweester geeft aan dat aan de criteria van subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid wordt voldaan, evenals aan de criteria wilsbekwaamheid en gevaar voor de algemene veiligheid van personen dan wel een aanzienlijk risico op ernstig lichamelijk letsel of ernstige psychische schade voor een ander. De verplichte behandeling wordt verleend om de geestelijke gezondheid van klaagster te stabiliseren, nu aannemelijk is dat zonder deze behandeling het ernstig nadeel niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen.

Verweester verzoekt de klachtencommissie om de klachten ongegrond te verklaren.

6. Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat klaagster TBS met dwangverpleging is opgelegd op grond van artikel 37a jo. 37b WvSr. Deze maatregel is ingegaan op 4 juli 2022 en geldt tot en met 16 augustus 2024. Op personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis, is op grond van artikel 9:1 Wvvgz de klachtprocedure van deze wet van toepassing.

Klaagster klaagt over de beslissing op grond van artikel 9:6 Wvvgz om haar verplicht te behandelen door middel van insluiten in de vorm van het plaatsen van klaagster in een separeerruimte, specifiek de wijze waarop de separatie is verlopen en de duur van de separatie. Op grond van artikel 10:3 onder u Wvvgz kan klaagster over een beslissing over het toepassen van verplichte behandeling een klacht indienen bij de klachtencommissie.

Klaagster klaagt ook over dat zij haar curator niet in privé heeft kunnen spreken en dat de curator niet, althans onvoldoende, op de hoogte gehouden is. Dit zou in strijd zijn met artikel 8:9 lid 5 Wvvgz. Op grond van artikel 10:3 onder f Wvvgz kan klaagster hierover een klacht indienen bij de klachtencommissie. De klachtencommissie is dus bevoegd om de klachten van klaagster te beoordelen.

7. De beoordeling van de klachten

De klachtencommissie wil voorafgaande aan de beoordeling van de klachten het volgende opmerken.

In de afgelopen weken heeft de klachtencommissie een aantal klachten van klaagster beoordeeld. Ook deze klachten richtten zich op het gedwongen verblijf in een separeerruimte of in een High-careruimte. Door verweerders is er op gewezen dat de klachtencommissie deze klachten ongegrond heeft verklaard, waardoor het lijkt alsof verweerders de gegrondverklaringen hebben ervaren als

een vorm van steun voor het tot dan gevoerde behandelbeleid voor klaagster, waarbij verder de gedachte lijkt te zijn dat de klachtencommissie daarmee ook het verdere beleid ten aanzien van een gedwongen verblijf van klaagster in een separeerruimte of een High-careruimte zou moeten steunen. De klachtencommissie wil hier onderstrepen dat zij iedere klacht dient te beoordelen op basis van feiten en omstandigheden die bestonden op het moment waarop een beslissing ten aanzien van een patiënt wordt genomen. Dat is ook het uitgangspunt van de klachtencommissie bij de beoordeling van de onderhavige klacht.

De klachtencommissie heeft de situatie van klaagster in de afgelopen weken alleen maar zien verslechteren. De veronderstelling van de klachtencommissie was tot nu toe dat de behandelaars van klaagster een behandelbeleid zouden kunnen ontwikkelen waardoor het mogelijk zou zijn om klaagster niet langer in de High-careruimte of een separeerruimte zou hoeven te verblijven. Deze veronderstelling is helaas niet bewaarheid. Uit de feiten en omstandigheden en uit hetgeen bij de mondelinge behandeling van de klacht aan de klachtencommissie is verteld, is het de klachtencommissie duidelijk geworden dat de behandeling van klaagster in een ernstige impasse is geraakt. Een impasse die niet te doorbreken zal zijn door klaagster en haar behandelaars en begeleiders, omdat het onderlinge vertrouwen volledig is verdwenen. Onderling vertrouwen is in de ogen van de klachtencommissie een absolute voorwaarde voor het welslagen van een behandeling en voor een vruchtbare begeleiding van klaagster. Door verweersters is aangegeven dat men doende is om, zolang klaagster niet kan worden overgeplaatst naar een andere instelling, een structuur te ontwikkelen waarbij andere begeleiders dan de begeleiders van de afdeling Volte 1D de zorg voor klaagster gaan overnemen. De klachtencommissie is van oordeel dat op korte termijn uitvoering zou moeten worden gegeven aan deze gedachte.

Klaagster geeft herhaaldelijk aan - zo blijkt ook uit de aangeleverde rapportage - niet te weten wat ze nog moet doen, en welk gedrag ze moet vertonen, om uit de separeer te kunnen geraken. Uit de aangeleverde rapportage wordt het behandelbeleid in deze niet duidelijk beschreven, en een zogenaamd stappenplan is op datum van klachtzitting nog niet gecompliceerd. De klachtencommissie meent dat gezien de langdurige en voortdurende separatie een tijdig geformuleerd stappenplan van belang is, en in deze ernstig wordt gemist.

Bij het horen van klaagster via het luik van de separeerruimte is de klachtencommissie getroffen door de situatie waarin klaagster zich bevond. De ruimte was niet schoon, maar wat vooral trof was de uitzichtloosheid van de situatie van klaagster. Het was haar niet duidelijk op welke wijze en wanneer een einde zou komen aan haar verblijf in de separeerruimte. Dit is ook tijdens de mondelinge behandeling van de klacht ook de klachtencommissie niet duidelijk geworden. De klachtencommissie kan zich voorstellen dat deze uitzichtloosheid klaagster tot wanhoop drijft en haar, met de beperkingen die klaagster heeft om zaken ten volle te overzien, tot gedrag aanzet dat zij niet zou hebben in een situatie waarin zij haar behandelaars en begeleiders zou vertrouwen. De klachtencommissie is van oordeel dat in een dergelijke situatie de behandelaars en begeleiders aanzet zijn om een plan te ontwikkelen om de impasse die is ontstaan te doorbreken. De behandelaars en de begeleiders zijn immers de professionals en de deskundigen bij uitstek om met complexe psychiatrische problematiek om te gaan.

De klachtencommissie komt in het licht van het voorgaande dan ook tot het oordeel dat inmiddels gebleken is dat de zorg die tot dusverre aan klaagster is verleend door haar in een High-careruimte en/of een separeerruimte te plaatsen niet meer doelmatig is. Door het ontbreken van de doelmatigheid, wordt ook niet voldaan aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit. Dat betekent dat de klachtencommissie moet vaststellen dat aan een belangrijk uitgangspunt om verplichte behandeling te mogen verlenen niet meer wordt voldaan. Dat is op zich al een reden om de klacht gegrond te achten.

Door klaagster en de patiëntenvertrouwenspersoon wordt met nadruk gewezen op het toetsingskader 'Terugdringen separeren en afzonderen 2016' van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. De inspectie gebruikt dit toetsingskader om ggz-instellingen te toetsen op de wijze waarop zij patiënten separeren en afzonderen. Voor de klachtencommissie is dit toetsingskader daarom eveneens een kader dat kan worden gebruikt bij de beoordeling van klachten die zich richten op de

wijze waarop uitvoering is gegeven aan beslissingen om verplichte zorg of verplichte behandeling te verlenen in de vorm van insluiting, afzondering of separatie.

In het toetsingskader wordt beschreven waaraan voldaan moet worden bij de uitvoering van separatie. Wanneer de klachtencommissie de feitelijke gang van zaken bij de separatie en het verblijf in de High-careruimte van klager vanaf januari 2023 beziet en vergelijkt met hetgeen in het toetsingskader is vastgelegd, dan moet de klachtencommissie vaststellen dat, naast het feit dat niet voldaan is aan de benodigde dagelijkse beoordeling en contactmomenten, in het bijzonder niet voldaan is aan het voorschrift om op gezette tijden de noodzaak om de separatie of afzondering van een patiënt te laten voortduren, te laten toetsen door één of meerdere externe deskundigen.

Uit het verweerschrift blijkt dat in januari 2023 een eerste consultatie heeft plaatsgevonden door een externe zorgverantwoordelijke. Uit de overgelegde stukken maakt de klachtencommissie op dat hier met extern bedoeld wordt een niet bij de behandeling van klagster betrokken behandelaar van GGzE. Daarna heeft het tot 2 mei 2023 geduurd voordat een tweede onafhankelijke beoordeling heeft plaatsgevonden, door het Forensisch Consultatie Team. Als reden voor deze lange periode wordt in het verweerschrift gegeven dat door de personele bezetting en onrust op de afdeling de afspraak meerdere malen verzet moest worden. De klachtencommissie vindt dergelijke redenen onvoldoende zwaarwegend. Een personele bezetting die krap is en onrust op de afdeling mogen nooit een reden zijn om een dergelijke belangrijke afspraak meerdere malen te verzetten. Het gaat immers om de toetsing van een ingrijpende beslissing om al dan niet door te gaan om een patiënt te beperken in zijn of haar (grond-)rechten.

Bij de mondelinge behandeling van de klacht is gebleken dat op 17 mei 2023 een psychiater die werkzaam is bij Centrum voor Transculturele Psychiatrie Veldzicht de situatie van klagster zal beoordelen. In het toetsingskader wordt echter voorgeschreven dat, als een separatie of afzondering 13 weken heeft geduurd en de patiënt meer dan 1092 uur in de separeer- of afzonderingsruimte heeft doorgebracht, consultatie gevraagd moet worden aan een team van experts van buiten de instelling die nog niet eerder waren geconsulteerd in deze casus. In dit verband wordt het Centrum voor Consultatie en Expertise (het CCE) genoemd, maar een kwalitatief vergelijkbaar team mag ook worden ingeschakeld. De klachtencommissie meent dat het inschakelen van bijvoorbeeld het CCE in het geval van klagster hard nodig is. Volgens de website van het CCE is haar doelstelling om zorgprofessionals te helpen met expertise bij cliënten die langdurige en/of intensieve professionele zorg nodig hebben. Daar waar zorgprofessionals dreigen vast te lopen en de kwaliteit van het bestaan van de cliënt ernstig onder druk staat, zoeken het CCE en de zorgprofessionals gezamenlijk naar nieuw perspectief. De expertise en de ondersteuning van het CCE richt zich dus precies op de situatie die in de behandeling en begeleiding van klagster is ontstaan, en die ook niet door verweersters werd ontkend. De klachtencommissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat de huidige behandelaars en begeleiders van klagster zo zeer zijn geïnvolveerd in de situatie zoals die rond klagster is ontstaan dat zij zich daar niet of onvoldoende op eigen kracht uit los kunnen maken. Naar de mening van de klachtencommissie brengt professionaliteit ook met zich mee om in een dergelijke situatie de best mogelijke hulp te vragen om de zorgrelatie met de patiënt die is vastgelopen weer vlot te trekken of de stap te kunnen zetten om zorg te kunnen dragen voor andere adequate hulpverlening aan de patiënt.

Klagster klaagt ook over dat het formulier ex art. 9:6 Wvggz, waarin haar wordt aangezegd dat aan haar verplichte behandeling zal worden verleend in de vorm van separatie, niet heeft ontvangen. De klachtencommissie heeft in de overgelegde rapportage gelezen dat het formulier op 26 april 2023 door de dienstdoende arts is aangemaakt. Ook wordt vermeld dat de dienstdoende arts dit formulier niet aan klagster heeft overhandigd. De dienstdoende arts vraagt via de rapportage om het formulier de volgende dag, dus op 27 april 2023, aan klagster te overhandigen. In de rapportage over die dag heeft de klachtencommissie echter niet kunnen terugvinden dat aan dit verzoek van de dienstdoende arts is voldaan. Wel wordt duidelijk dat het gestelde in het verweerschrift, namelijk dat klagster op 26 april 2023 het formulier heeft ontvangen, niet juist is. Omdat de klachtencommissie niet heeft kunnen vaststellen dat het formulier 9:6 Wvggz aan haar is overhandigd, moet zij ervanuit gaan dat dit inderdaad niet is gebeurd. Ook om deze reden moet de klacht gegrond worden verklaard.

Klaagster geeft ook aan dat haar curator het formulier ex art. 9:6 Wvvgz niet, althans niet tijdig, heeft ontvangen. De curator van klaagster, die immers haar vertegenwoordiger is, zou op grond van artikel 8:9 lid 3 Wvvgz, dat van overeenkomstige toepassing is wanneer, zoals in het geval van klaagster, verplichte behandeling wordt verleend op grond van artikel 9:6 Wvvgz, door bemiddeling van de geneesheer-directeur een afschrift moet ontvangen van het formulier. Deze taak is in GGzE opgedragen aan het Bureau Geneesheer-Directeur, echter wordt dit niet gerapporteerd of vastgelegd in het dossier.

Duidelijk is dat de dienstdoende arts het formulier niet heeft uitgereikt of verzonden. Ook door verweerders wordt in het verweerschrift geen duidelijkheid verschaft of, en zo ja wanneer, het formulier aan de curator is gezonden. De klachtencommissie acht het dan ook niet onwaarschijnlijk dat het formulier nooit aan de curator is gezonden. Wel wordt in het verweerschrift aangegeven dat op 4 mei 2023 contact is geweest met de curator. Wat de aard en de inhoud van dit contact is geweest, en in het bijzonder of de curator als vertegenwoordiger van klaagster heeft ingestemd met haar separatie en de wijze waarop dat wordt gedaan, is helaas onduidelijk.

Dit brengt de klachtencommissie tot het oordeel dat de curator van klaagster eerder en duidelijker had moet worden betrokken bij de besluitvorming over de separatie en over de wijze van uitvoering daarvan.

8. Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht over:

- de beslissing van 26 april 2023 om aan klaagster verplichte behandeling te verlenen in de vorm van insluiten in een separeerruimte, specifiek de wijze waarop dit is gebeurd en het voortduren daarvan: **GEGROND**, en
- het niet op de hoogte brengen en vervolgens op de hoogte houden van de curator van klaagster over bovengenoemde beslissing: **GEGROND**.

Doordat de klachtencommissie de klacht gegrond heeft verklaard, is de bestreden beslissing vernietigd. Deze vernietiging brengt daarmee ook met zich mee dat de rechtsgevolgen van deze beslissing zijn vernietigd.

De klachtencommissie realiseert zich dat voor het opheffen van de separatie van klaagster een afbouwprogramma zal moeten worden gemaakt. De klachtencommissie geeft daarom de zorgverantwoordelijke drie werkdagen de tijd om in overleg met klaagster, en eventueel ook haar curator, te komen tot een plan om de afbouw van de separatie van klaagster op een verantwoorde en voor alle betrokkenen veilige wijze te doen verlopen.

De klachtencommissie zal, hoewel zij dit liever niet doet, ook gebruik maken van de bevoegdheid die haar in artikel 10:6 lid 4 Wvvgz wordt gegeven om, in het geval de klachtencommissie een klacht gegrond verklaard, een opdracht te geven tot het verrichten van een handeling met in achtneming van de beslissing van de klachtencommissie. De klachtencommissie geeft de zorgverantwoordelijke van klaagster de opdracht om vóór 13 juni 2023 de noodzakelijke stappen te zetten om consultatie te vragen over hoe de vastgelopen behandeling en begeleiding van klaagster weer kan worden vlot getrokken en hoe en waar de verdere behandeling van klaagster het beste vorm kan worden gegeven.

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 16 mei 2023 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer mr. XXXX, voorzitter, en de leden mevrouw XXXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.